

מסורת הש"ס

(א) [כתיבתו כג.]. (ב) [לעיל כט: וי"ג, א] ז"ק ע"ב. (ד) פסחים כ. מנחת כ"ב. (ה) [נדרים י"ג, א] ו' נ"ח. (ו) [ש"ש, א] ו' ויקרא ז'. (ח) [ז'ל' דמניא, ט] ו' ע"ע. מוס' ברכות ה. ד"ה [ע"ג]. (י) [פסחים י"ג, א]. (כ) [נדרים י"ג, א] ו' ע"ע. שולחן ערוך אורח חיים פ"א ה"א. (ג) [מנחות ז, א].

תורה אור השל"ם

1. הן ע"ב פלביא יקום וְבִאֲרֵי וְיִשְׂאֵל לֹא יִשְׂאֵל עַד יֵאָבֵל טַרְף וְדָם הַקְּלָיִם יִשְׁתַּחֲוּ: כבוד רב כ"ד. 2. מפל דאבל אשר יאביל אשר יבוא עליו מים יקרא וקל משקה אשר ישתה בכל כלי יקרא: ויקרא יא לד. 3. ובי יתן מים על זרע וקבל מנקבתם עליו טמא הוא קלבם: ויקרא יא לה.

הגהות הב"ח

(א) ג"מ מיהו שור ל"ל וזאת א' נמקח: (ב) הוב' ד"ה סלקא וכו' עקבא כ"ג ממוי ובתולש ממוי: (ג) ד"ה כרד וכו' ד"ה דקיש לא מכשיר ויש לומר דנקט צריד כן נגעה מנחות לפי שרגילים ליהדר שלא יגע בהם מים משום חמץ הס"ד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] ת"ה ס"ד אמנה וכו'. כמו קודם שנספלו כדמנן. כ"ג ע"ג כבורות דף טו ע"ב ודף ה' ע"א:

מוסף רש"י

ורם חללים ישתה. דס הו"ל מן החללים. כלומר לאחר מיתת קרוי משקה. פרט לדם קילוח. שאינו לאחר מיתת, דזכו דס הנפש ואינו קרוי משקה ואינו מכשיר את הורעיס (ברייתות כ"ב). ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף. הכל קרוי שחיטה (לעיל כ"ב). אינה לשחיטה אלא בסוף. אין השחיטה קרויה שחיטה אלא כשפיה (שם) ובע"ז ביק ע"ב. צריד של מנחות. יש על מנחות, מקום שלל נע קלת מן הסולת שלל נע ע"ב ולא הוכשר ונגע נע שק. מונין בו ראשון ושני. לשון ר"י ו' את השני (מנחות קב.).

השו"ת פרק שני חולין

לו.

עין משפט נר מצוה

קד א מיי פ"ח מהל' מעילה ה"ט: קד ב ג ד מיי פ"י מהל' טומאת אוכלין ה"ג: קו ה מיי פ"ח מהל' אבות הטומאה ה"ג: ופ"ח ה"ג ד' ע"ג כ"ג: קז ו מיי פ"ח מהל' טומאת אוכלין ה"ג: *

שיטה מקובצת

[א] צריד של מנחות. נ"ב בערך צריד פ"י פסולת ההלכה כמו טוכין וכיוצא בו: [ב] פרט לדם קילוח והכי משמע ד' שהוא נעשה חלל ממנו הוא ההוי משקה פרט לדם קילוח המקוי את הבהמה: [ג] ויהיו בתחלת שחיטה: [ד] על הדלפת של תרומה: [ה] אחי"א אמר תולין: [ו] קורטי קמח הצבור במנחה נ"ב ג"א במחבת: [ז] כלומר אם נטמא מטמא אחרים או לא אבל בעצם ולבונה פשיטא דאין מונים. כך מצאתי בקצת פירושי כתיבת יד: [ח] פשטה בהל"ב [ט] כתיב ששפע בשר תאכל ולא חלב דדם: [י] ואת ירצהו כלי לענין הכשר: [יא] מדכתיב כן אחת דדרשי עשה:

ריבוי גרשום

הואיל ואסורין בגיזה ועבודה כלומר דכתיב לא תעבד בכבוד שורך וכו' אפי' בעל מום: פרט לדם קילוח. אפי' בתחלת שחיטה שמקלה הדרם מחמת חיותא של בהמה דלאו חשוב דם חללים: ו' אחי"א אמר תולין. כלומר תולין לא אוכלין ולא שורפין: הכל מודים היכא דאיתיה לדם מתחלה ועד סוף ומכשיר. כלומר דחשוב לדם שחיטה ודם חללים הוא: צריד של מנחות. כלומר יבש שאינו בלול בשמן ונטמא: מונין בו ראשון ושני. כלומר דאם הוא ראשון מטמא שני בקדש ואם שני מטמא שלישי או לא:

ס"קא דעתך דאמינא הו"א ואסירי בגיזה ועבודה כו'. תימנה הא גיזה עכמה שריא כשעבר וגזו דמזבח ולא תגזו קאמר דמתנן צפרק הלוקח בהמה (בכורות כה). שער צבור בעל מום שנשר והניחו בחלון וכו' וכו' שמו עקבית צן מהללאל ממיר (ט) ובתלוש נמי פליגי כדמוכח התם בסוף פירקין (דף כו). ואפילו רצנן דאסרי מפרש התם בגמרא גזירה משום דלמלא אחי לאשויי אבל מדאורייתא שרי א"כ אפילו דם שניא מתייט קודם שחיטת הרוצ למה יאסר וכל שכן אחר שחיטה דלא שרי אפילו לגזו כדמשמע בפ"ג דבכורות (דף עו):

ס"ד דאמינא הו"א ואסירי בגיזה ועבודה דמן לבעי קבורה קמשמע לן (ה) תנא דבי רבי ישמעאל יודם חללים ישתה פרט לדם קילוח שאינו מכשיר את הורעים ת"ר השוחט והתני דם על הדלעת רבי אומר הוכשר רבי חייא אומר תולין א"ר אושעיא מאחר שרבי אומר הוכשר ור' חייא אומר תולין אנו על מי נסמוך באו ונסמוך על דברי ר"ש שהיה ר"ש אומר שחיטה מכשרת ולא דם אמר רב פפא הכל מודים היכא דאיתיה לדם מתחלה ועד סוף כולי עלמא לא פליגי דמכשיר כי פליגי בנתקנה הדרם בין סימון לסימון רבי סבר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף והאי דם שחיטה הוא רבי חייא סבר (ה) אינה לשחיטה אלא בסוף והאי דם מכה הוא ומאי תולין תולין הדבר עד גמר שחיטה אי איתיה לדם בסוף שחיטה מכשיר ואי לא לא מכשיר ומאי באו ונסמוך על דברי ר"ש לר"ש לא מכשיר להדדי מר לא מכשיר ומר לא מכשיר הוה ליה רבי חד ואין דבריו של אחד במקום שנים רב אשי אמר יתולין לעולם משמע ונתקנה לר' חייא ספוקי מספקא ליה אי ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף או אינה לשחיטה אלא בסוף ומאי תולין לא אוכלין ולא שורפין ומאי באו ונסמוך על דברי ר"ש לר"ש לא מכשיר לרבי חייא ספקא לענין שריפה מיהו שווי להדדי מר לא שרפיה ומר לא שרפיה הוה ליה רבי חד ואין דבריו של אחד במקום שנים והכי קאמר כגון זאת תולין לא אוכלין ולא שורפין בעי ר"ש בן לקיש או צריד של מנחות מונין בו ראשון ושני או אין מונין בו ראשון ושני כי מהניא חבת הקדש לאפסולי גופיה למימנא ביה ראשון ושני לא או דלמא לא שנא א"ר אלעזר ת"ש מכל האוכל אשר יאכל וגו' אוכל הבא במים הוכשר אוכל שאינו בא במים לא הוכשר אמו רבי שמעון בן לקיש לית ליה אוכל הבא במים רבי שמעון בן לקיש הכי קמיבעיא ליה חבת לאו

שחור וכו' וכו' יואל אדם הכל בלא קילוח ולכסוף מקלה ואחר הקילוח מתמעט ושומת יורד בסמוך וכל זמן שמקלה דקאמר ר' יוחנן היינו אנועני וקיש לקיש הוי דם שהשגמה יואלה צו משכלה המשחיר ומתחיל להאדים אע"ג שעדיין אינו מקלה והשתא פריך לריש לקיש מצרייתא דקתני יאל דם התמצית מפני שהוא שומת וה"נ שומת ומשני לא למעוטי דם המשחיר והכל לגבי הכשר זרעים לכך אינו מכשיר משום דדם חללים כתיב ולא מיקרי דם חלל אלא אותו שיואל אחר מיתה שנעשה כבר חלל פרט לדם קילוח שאינו לאחר מיתה וכן פירש בקונטרס בכריתות (דף כ"ג). ודם שחיטה הוי איכא דלא תשיב דם שחיטה חלל דם שהשגמה יואלה צו אבל לאחר מיתה אינו קרוי דם כדאמר בפ"ק דפסחים (דף ע"ג): והרי דם התמצית שנשפך כמים ואינו מכשיר א"ל הנח לדם התמצית דאפילו בחולין נמי לא מכשיר דאמר קרא כי הדם הוא הנפש דם שהשגמה יואלה צו קרוי דם וכו': צריד של מנחות מונין בו. פירש בקונטרס קורטי קמח הצבור מנין ולא הוכשר ונגע נע ע"ב ולא הוכשר ונגע נע שק. מונין בו ראשון ושני. לשון ר"י ו' את השני (מנחות קב.).